

В І Д Г У К

офіційного опонента – доктора юридичних наук, професора Собакаря Андрія Олексійовича на дисертацію Долинного Андрія Володимировича «Адміністративно-правове забезпечення Національною поліцією України публічної безпеки і порядку під час проведення масових заходів», подану на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 - адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право

Актуальність теми дисертаційного дослідження. В останні декілька років наша держава здійснила низку важливих заходів, спрямованих на посилення процесів державотворення з метою демонстрації своїм громадянам та європейським партнерам свого потенціалу як сучасної цивілізованої демократичної країни, державне управління в якій ґрунтується на пріоритеті прав людини та дотриманні верховенства закону. Як і будь-які реформи, це викликало певну негативну реакцію в деяких верствах населення, що призвело до кризових ситуацій, які час від часу виявляються у протесних масових заходах. Також слід відзначити значну організаційну підготовку для забезпечення публічної безпеки та порядку під час проведення Євробачення-2017 у м.Київ.

Проведення цих та інших масових заходів вимагає від Національної поліції України вжиття відповідних адміністративних заходів, метою яких є протидія реальним загрозам публічній безпеці та порядку. Відтак, доволі своєчасним є розробка напрямів удосконалення діяльності органів поліції з цих питань.

Крім того, актуальність дисертаційного дослідження Долинного Андрія Володимировича «Адміністративно-правове забезпечення Національною поліцією України публічної безпеки і порядку під час проведення масових заходів» обумовлена необхідністю удосконалення чинного законодавства в цій сфері.

Дисертаційне дослідження виконано відповідно до Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020», схваленої Указом Президента України від 12

січня 2015 р. № 5/2015, Концепції першочергових заходів реформування системи Міністерства внутрішніх справ, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22 жовтня 2014 р. № 1118-р, Стратегії розвитку наукових досліджень Національної академії правових наук України на 2016–2020 роки, затвердженої постановою загальних зборів Національної академії правових наук України від 3 березня 2016 р., у межах плану науково-дослідницької роботи кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права Інституту права та суспільних відносин Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна» за темою «Адміністративно-правове регулювання суспільних відносин» (номер державної реєстрації 0107U008696).

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Високий ступінь обґрунтованості результатів дослідження зумовлено досить раціональною та внутрішньо узгодженою структурою дисертаційної роботи. Загальна структура роботи в цілому є логічною, послідовною, раціональною, обґрунтованою предметом, метою та завданнями дослідження. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, поділених на одинадцять підрозділів, висновків й списку використаних джерел.

Мета дисертаційного дослідження полягає в тому, щоб на основі аналізу чинного законодавства України, узагальнення практики його реалізації та міжнародного досвіду визначити сутність та особливості адміністративно-правового забезпечення Національною поліцією України публічної безпеки і порядку під час проведення масових заходів та шляхи його вдосконалення.

Науково-теоретичною основою дисертаційної роботи є праці вітчизняних і зарубіжних правознавців із загальної теорії держави та права, адміністративного та інших галузей права, а також філософії та теорії управління. Нормативну базу дослідження становлять Конституція України, закони та підзаконні нормативно-правові акти, які регламентують правові

засади забезпечення Національною поліцією України публічної безпеки і порядку під час проведення масових заходів, а також законодавство зарубіжних країн, досвід яких доцільно використовувати в Україні. Інформаційну та емпіричну базу становлять узагальнення та оцінки практичної діяльності поліції щодо забезпечення публічної безпеки і порядку під час проведення масових заходів, періодичні, статистичні та інформаційні видання. У ході підготовки дисертації автором використано власний досвід практичної роботи щодо забезпечення публічної безпеки і порядку під час проведення масових заходів.

Ознайомлення із дисертаційним дослідженням дає підстави для висновку, що основні положення і висновки, які виносяться автором на захист, мають відповідний ступінь наукової новизни. Підґрунтям цих, на мою думку, в більшості випадків, обґрунтованих та достовірних висновків, які доповнюють існуючі позиції науковців або по-новому надають вирішення існуючих проблем, виступають достатні методологічна, теоретична, інформаційна та джерельна бази.

Характеристика змісту роботи. Зміст дисертації в цілому характеризується досить високим теоретичним і науково-методологічним рівнем вирішення поставлених завдань. Чітко виражений теоретичний підхід, зокрема, вдало розроблені дефініції, класифікації і критерії дозволили автору аргументовано визначити власну позицію щодо багатьох дискусійних проблем адміністративно-правового забезпечення Національною поліцією України публічної безпеки та порядку під час проведення масових заходів.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що дисертація є одним із перших після створення Національної поліції України комплексних досліджень теоретичних та практичних аспектів адміністративно-правового забезпечення Національною поліцією України публічної безпеки і порядку під час проведення масових заходів. У результаті проведеного наукового дослідження сформульовано ряд нових наукових положень і висновків, запропонованих особисто здобувачем. Зокрема, в

дисертаційному дослідженні під поняттям публічної безпеки і порядку під час масових заходів як об'єкта адміністративно-правової охорони запропоновано розуміти відкриту систему гласних упорядкованих суспільних відносин, які забезпечують належні умови життєдіяльності населення та стан захищеності життєво важливих інтересів суспільства під час проведення масових заходів від загроз і небезпек природного або техногенного генезу, попередження їх виникнення, усунення негативних наслідків у разі заподіяння ними шкоди й нанесення збитків шляхом встановлення, реалізації та дотримання адміністративно-правових норм (с.59).

В дисертації ретельно проаналізовано нормативно-правові акти, якими врегульовані питання забезпечення Національною поліцією України публічної безпеки та порядку під час проведення масових заходів. Обґрунтовано поняття масових заходів, публічної безпеки і порядку під час масових заходів, принципи та особливості забезпечення публічної безпеки і порядку під час масових заходів та інші аспекти публічної безпеки і порядку під час масових заходів в Україні мають знайти своє офіційне визначення та закріплення в проекті Закону України «Про забезпечення публічної безпеки і порядку під час проведення масових заходів» (с.62).

Автором наголошено, що Національна поліція України є провідним суб'єктом забезпечення публічної безпеки і порядку під час проведення масових заходів, який безпосередньо планує, організовує та забезпечує публічну безпеку і порядок під час масових заходів, орієнтуючись при цьому на три основних аспекти: 1) забезпечення успішного проведення заходу: суворого дотримання учасниками встановлених правил поведінки, охорони прав і свобод людини та громадянина, інтересів суспільства і держави; 2) вжиття заходів для забезпечення публічної безпеки і порядку: попередження і припинення можливих злочинів, порушень публічної безпеки і порядку; провадження превентивної та профілактичної діяльності, протидія злочинності, своєчасне реагування на заяви та повідомлення, недопущення ослаблення охорони публічного порядку на інших територіях населеного

пункту, моніторинг оперативної обстановки тощо; 3) взаємодію з іншими державними органами у процесі забезпечення публічної безпеки і порядку й реалізації державної політики у цій сфері (с.115-116).

Велику увагу приділено напрямам забезпечення Національною поліцією публічної безпеки і порядку під час проведення масових заходів, які запропоновано об'єднати в наступні основні блоки: 1) нормативно-правове забезпечення (формування державної політики та створення нормативно-правової бази у сфері забезпечення публічної безпеки і порядку під час масових заходів, забезпечення дотримання гарантій прав і свобод, законних інтересів учасників масового заходу тощо); 2) моніторинг, аналітичне та інформаційне забезпечення (прогнозування ризиків і загроз, оцінювання можливих наслідків, моніторинг стану публічної безпеки і правопорядку під час масового заходу й впливу на нього внутрішніх і зовнішніх чинників та ін.); 3) оперативне управління, організаційне та методичне забезпечення (попередження та припинення злочинів та інших правопорушень, забезпечення дорожнього руху, захист власності від злочинних посягань, захист прав і свобод учасників від їх порушення, виконання адміністративних стягнень; надання соціальної та правової допомоги громадянам, удосконалення організаційної структури та розподілу обов'язків, вироблення організаційно-методичних підходів та ін.); 4) комунікаційне забезпечення, координація та взаємодія (сприяння в межах компетенції державним органам, підприємствам, установам та організаціям у виконанні покладених на них законом обов'язків, залучення інших суб'єктів до забезпечення публічної безпеки і порядку, стратегічне управління тощо); 5) контроль за діяльністю органів поліції (підбиття результатів забезпечення публічної безпеки і порядку під час масового заходу, ведення звітності щодо виявлених і усунених правопорушень, заохочення та дисциплінарна відповідальність працівників та ін.) (с.117).

Дискусійні положення та зауваження до дисертації. Поряд з позитивною в цілому оцінкою дисертації Долинного Андрія

Володимировича, вважаю доцільним висловити критичні зауваження щодо окремих її положень і висновків.

1. Погоджуючись з автором у тому, що публічна безпека і порядок під час масових заходів є невід'ємним об'єктом адміністративно-правової охорони, яка здійснюється за допомогою передбачених законодавством методів, форм, процедур, засобів тощо (стор. 59), вважаю доцільним було б розкрити співвідношення визначень адміністративно-правової охорони та адміністративно-правового забезпечення в контексті досліджуваної проблеми.

2. Беручи до уваги те, що дисертаційне дослідження виконувалося на стику адміністративного права з державним управлінням та службово-бойовою діяльністю сил охорони правопорядку, більшу увагу необхідно б приділити проблемі розмежування відповідних публічних правовідносин, які формуються у сфері забезпечення публічної безпеки та порядку під час проведення масових заходів. Результатом такого розмежування повинно було б стати передбачення в структурі дисертації одного підрозділу, присвяченого розгляду видів адміністративно-правових відносин, які виникають у цій сфері та характеристики їх особливостей.

3. На стор. 62-63 роботи визначено суб'єктів забезпечення публічної безпеки і порядку під час масових заходів. Враховуючи значний перелік таких суб'єктів, уявляється логічним та необхідним здійснення їх класифікації. Виокремлення окремих видів суб'єктів забезпечення публічної безпеки і порядку під час масових заходів сприяло б більш повному розкриттю обраної автором теми дослідження, натомість, воно залишилося поза увагою здобувача.

4. На стор. 159 дисертаційного дослідження під організаційними заходами забезпечення Національною поліцією України публічної безпеки і порядку під час проведення масових заходів запропоновано розуміти здійснювані органами і підрозділами Національної поліції України управлінські функції, що орієнтовані на вдосконалення організаційної

структури, оптимізацію розподілу функцій і повноважень та здійснення інших дій для підвищення ефективності їх діяльності щодо забезпечення публічної безпеки і публічного порядку під час масових заходів у цілому. Однак, таке визначення є не досить точним. В даному випадку термін «заходи» фактично визначено категорією «управлінські функції», що не є тотожною за змістом. Адже, заходи являють собою організовану діяльність або сукупність дій для досягнення певної мети, натомість функції – це напрямки такої діяльності.

5. Потребує додаткового обґрунтування пропозиція автора щодо необхідності внесення змін до ст. 5 Закону України «Про Національну поліцію» з метою доповнення і деталізації переліку суб'єктів взаємодії, прийняття окремої інструкції/порядку щодо взаємодії з усіма суб'єктами забезпечення публічної безпеки і порядку під час проведення масових заходів (с.119). Зокрема, слід уточнити, між якими суб'єктами та з яких конкретно питань має бути деталізована взаємодія, адже, як зазначає сам автор, вже затверджено Порядок організації взаємодії Національної гвардії України та Національної поліції України з цього питання.

Наведені спірні точки зору і висловлені зауваження не впливають на загальну позитивну оцінку дисертації, яка носить самостійний і творчий характер, має наукову і практичну цінність. Наявність дискусійних питань, насамперед, характеризує складність і актуальність досліджуваної теми та власний підхід до її розгляду дисертантом. В дослідженні автору вдалося досягти його мети.

Практичне значення одержаних результатів. Наведені в авторефераті дисертації положення можуть бути застосовані не тільки в науково-дослідній сфері як основа для подальшого розроблення проблем забезпечення Національною поліцією України публічної безпеки і порядку під час проведення масових заходів та у правотворчості в ході внесення змін і доповнень до нормативно-правових актів, які регулюють діяльність органів Національної поліції, а також і у навчальному процесі.

Оцінка оформлення дисертації та змісту автореферату. Автореферат дисертації відповідає її змісту та повністю відображає основні положення і результати дослідження. Дисертацію та автореферат оформлено відповідно до встановлених МОН України вимог.

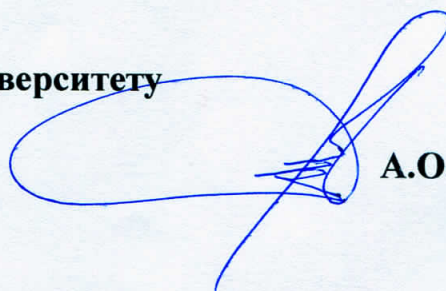
Аналіз тексту дисертації дозволяє відмітити, що автором здійснено комплексне вивчення, теоретичний аналіз, осмислення та розгляд доктринальних ідей та практичних аспектів щодо закономірностей адміністративно-правового забезпечення Національною поліцією України публічної безпеки та порядку під час проведення масових заходів з наступним обґрунтуванням теоретичних положень і формулюванням рекомендацій щодо напрямків і перспектив його подальшого розвитку. Використання належної методологічної та інформаційної основ дисертаційного дослідження надало авторові можливість отримати нові науково обґрунтовані результати, які мають як теоретичне, так і практичне значення для подальшого вдосконалення адміністративно-правового забезпечення Національною поліцією України публічної безпеки та порядку під час проведення масових заходів.

Повнота висвітлення результатів дослідження. Наукові положення, висновки і рекомендації, сформульовані в дисертації, досить повно викладено в шести статтях, опублікованих у наукових фахових виданнях України та наукових періодичних виданнях інших держав, трьох тезах наукових повідомлень на науково-практичних конференціях та круглих столах та шести інших опублікованих працях, які додатково відображають наукові результати дисертації.

Загальний висновок. Усе викладене дає підставу для висновку про те, що дисертаційне дослідження «Адміністративно-правове забезпечення Національною поліцією України публічної безпеки і порядку під час проведення масових заходів» виконане на належному науково-теоретичному рівні, є завершеною працею, в якій отримано нові науково обґрунтовані результати, що вирішують конкретне наукове завдання, яке має суттєве

значення для науки адміністративного права, тобто за своєю актуальністю, новизною постановки та вирішенням досліджених проблем, теоретичним рівнем і практичною корисністю, достовірністю і обґрунтованістю одержаних результатів повністю відповідає вимогам Порядку присудження наукових ступенів, а її автор – Долинний Андрій Володимирович – заслуговує на присудження йому наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право.

Офіційний опонент:
завідувач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного університету
внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, професор

А.О. Собакарь

Підпис Собакаря А.О. засвідчую:

Проректор
Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ
кандидат юридичних наук

О.В. Ведмідський